

cialističnega gibanja, generalov, bivših ministrov in raznih drugih uglednih osebnosti se giblje med 80 do 300, ker istina v tej točki je doslej še svetu prikrita. Število vseh zaprtih znaša nad 3000. Od teh jih pride do 200 pred strankino sodišče, drugi bodo pa ostali zaprti po raznih taboriščih. Napadalni oddelki, ki so štelih nad 2 milijona mož, so razpuščeni in je prepovedana uniforma rjavih srajc. Podkancler Papen še ostane nadalje v vladi. Generali nemške redne vojske so protestirali proti Hitlerjevemu brezmejnemu nasilju in so mu izjavili, da se je postavila tokrat vojska na njegovo stran le radi tega, da je preprečila s svojim nastopom državljansko vojno. Za bodoče pa poveljniki vojske ne bodo trpeli, da bi se postopalo napram političnim krivcem brez vsakega sodnega postopanja in zagovora z ustrelitvijo. O Hitlerju piše časopisje, da je potrj, ker se zaveda, da sedi njegov režim na sodu, ki je napolnjen z za eksplozijo pripravljenim smodnikom občega nezadovolja in posebno še pa iz lastnih vrst! Neusmiljeno prelita kri voditeljev lastne stranke nikakor ne bo pozabljena in je Hit-

lerjevo vladanje le vprašanje: kedaj in kako bosta izbruhnili nad njegovim 17mesečnim početjem z vladnega mesta — obračun in maščevanje? Govori se tudi o odstopu Hindenburga kot predsednika republike, kar bi se naj zgodilo, če Bog poprej ne odpokliče nevarno bolehnega g. predsednika, na njegov 87. rojstni dan 2. oktobra t. l. Mogoče, da bo mesto predsednika po Hindenburgovi smrti ali odstopu — ukinjeno ter predsedniški posli prenešeni na Hitlerja. Imenujejo kot bodočega predsednika tudi sedanjega vojnega ministra — generala Blomberga.

Francoski zunanji minister se je pripeljal 7. julija v London, kjer bo imel posvetovanja z angleškimi državniki.

Komunistični nemiri na Holandskem in predvsem v Amsterdamu so trajali nekaj dni v minulem tednu. Nemire je izzvalo laščedelniško delavstvo radi nezadovoljstva zaradi nezadovoljstva podpora brezposelnim. V spopadih s policijo in vojaštvom je bilo v noči od 6. na 7. julija 14 ljudi ubitih, 60 hudo ranjenih, nad 300 lažje. Vojaštvo in policija sta že vzpostavila red ter mir.

Evharistični shod. Letos se vrši svetovni evharistični shod, ki je 32., v Buenos Airesu, glavnem mestu Argentine (v južni Ameriki), in sicer od 10. do 14. oktobra. Prvi svetovni evharistični shod je organizirala francoska gospodinja Marija Marta Tamisier in so ga praznovali v severnofrancoskem mestu Lille, blizu katerega je še danes za poslenih veliko slovenskih izseljencev in zlasti v mestu Lens ter posebej v vasi Lievin. Praznovali so ga leta 1881 v dneh od 28. do 30. junija. Glavni Tamisierin svetovalec je bil slavni slepi duhovnik Gaston Ségur, ki je takole razložil pomen evharističnih kongresov: »Svetovni evharistični kongresi so izključno verske manifestacije, ki hočejo s pomočjo molitve, govorov in znanstvenih razprav povdariti in poglobiti vernost krščanskega ljudstva in posebno v češčenju Jezusa v posvečeni hostiji iščejo zdravila in pomoči nadlogam sedanjega časa.« Od leta 1881 dalje, ko so se svetovni evharistični kongresi začeli, so jih z velikimi svečanostmi praznovali po skoro vseh velikih in važnih mestih sveta. Leta 1888 v Parizu, 1890 v Antwerpnu v Belgiji, 1893 v Jeruzalemu, 1898 v Bruslju, l. 1899 in 1914 v Lurdu, 1905 v Rimu, l. 1909 v Kölnu, 1910 v Montrealu, 1911 v Madridu, 1912 na Dunaju, 1924 v Amsterdamu, 1926 v Čikagi, 1928 v Sidneyu (v Avstraliji), 1930 v Kartagi, l. 1932 v Dublinu na Irskem, kjer je bilo ob tej priliki razdeljenih preko 4 milijone svetih obhajil. V Buenos Airesu se vršijo za kongres velikanske priprave, ker računajo na to, da bo ob tej priliki prišlo v mesto preko milijona tujcev. V Argentini je veliko slovenskih naseljencev, med njimi Hrvatov in Slovencev, ki bodo nastopili na kon-

gresu kot lastna narodna skupina. — Poleg svetovnih evharističnih shodov so tudi narodni (za kak narod), škofijski, pokrajinski in dekanjski. V naši škofiji so se v 3 preteklih letih vršili pokrajinski, odnosno dekanjski evharistični shodi. Kot slovesen zaključek teh shodov se bo vršil za vso lavantiško škofijo velik škofijski evharistični shod v Mariboru 7. in 8. septembra tega leta. Poklicani činitelji naj po posameznih krajih store vse, kar je potrebno, da bo udeležba na tem kongresu čim največja in potek čim veličastnejši. Namen temu shodu je: čast Zveličarju, ki je kot Bog-človek resnično pričujoč v Evharistiji! Verska obnovitev našega ljudstva, osobito naše mladine po presv. Evharistiji!

Pismo poljskega kralja Sobieskega. Nedavno je bilo najdeno v italijanskem mestu Massa Carrara pismo, ki ga je pisal slavni poljski kralj Jan Sobieski, zmagovalac nad Turki pred Dunajem leta 1683, italijanskemu kardinalu

Cibu. V pismu, ki ga je kralj Sobieski pisal dan po slavni zmagi pred Dunajem, se med drugim izvaja naslednje: »Dolžnost mi je, da Vaše presvetlo gospodstvo prejme od nas samih obvestilo o znameniti zmagi, ki jo je večeraj dal Gospod Bog krščanskemu orožju pred Dunajem po osemurni bitki zoper vojsko 180.000 muslimanskih vojakov. Posrečilo se mi je istočasno osvoboditi Dunaj od oblege pred obljubljenim časom, kakor tudi osvoboditi brezštevne ujetnike, uničiti večji del sovražnikov, zapleniti glavne zastave teh čet skupno z zastavami vezirja (ministra - vojskovodje), tudi vse topove, njegove lastne konje, orožje in šotore. Kratko: po krvavi bitki, ki je trajala nepretrgoma 8 ur, je pobegnil vezir in ostanek njegovih vojakov, jaz pa sem postal gospodar vsega njihovega tabora. Sedaj zasledujem ostali del sovražnikov, ki bežijo, v zaupanju v Boga, da bo dal moč moji roki, da jih do konca uničim. Želim vam od Gospoda Boga vsako višjo radost. Dunaj, 14. septembra 1683. Ivan, kralj.«

Krščansko to ni. V Braziliji — v južni Ameriki — je »Narodni svet za kavo« objavil poročilo, da se je do 15. aprila 1934 uničilo 26,561.000 bal kave. Namen tega uničenja je, da se prepreči nadaljno padanje kavine cene. Siromašni konsumenti kave — ki kavo uživajo — bi se padanja cene veselili, kavini baroni pa tudi ne bi preveč osiroteli, ako bi cena ne bila previsoka. Še vedno bi lahko obdržali svoje avte, svoje ladje, hočili na letovišča, na love, uganjali razne športe itd. Toda nizke cene dajejo prenizek dobiček: torej se mora ta dragoceni dar narave uničiti! Kako bi se brezposelni, ki gladujejo, tega daru veselili, ako bi ga dobili poceni! Toda brezsrčni kapitalizem ni sposoben za tisto plemenito čuvstvo, ki teži za zmanjšanjem in lajšanjem bede delovnih slojev. Dobitek, visok dobiček je za njega vse. Ako bi ti ljudje bili krščanskega mišljenja, bi bedne in stiskane smatrali za svoje brate, h katerim se je treba skloniti v njih pomanjkanju. Ko bi molili Oče naš, bi spoznali, da je Bog oče vseh. Tako pa samo razširjajo in poglobljajo brezdno med siromaštvom in bogastvom.

Gladovna stavka v Trbovljah.

Ubogi trboveljski rudarji, neprestano jim zmanjšujejo s krvavimi žulji in v vedni smrti nevarnosti zaslužene prejemke, ki so dosedaj komaj zadostovali za pičlo hrano, da o obleki ter drugih potrebščinah niti ne govorimo. Ponovno prikrajšanje mezd delavcev ter nastavljenecv v vseh podjetjih območja Trboveljske premogovne družbe je povzročilo pri vseh prizadetih obupen korak, ki je posebnost ter redkost v prebridki zgodovini delavskih zatirancev.

Zadnje dni je oznanila Trboveljska družba, da mora znižati plače ter datjave vsem rudarjem ter nastavljencem z ozirom na padec cen premogu ter sploh radi skrajno slabega trgovskega poteka. Če bi se pa položaj na premogovnem trgu ne zboljšal v kratkem, bi

morala družba obrat še bolj skrčiti ter še več rudarjev odpustiti.

Dosedajni prejemki rudarjev so bili, kakor že omenjeno, itak tako pičlo omerjeni, da niso bili zadostni za prehrano delavskih družin in je na tisoče rudarjev trpelo občutno pomanjkanje nekaj mesecev. Ponovna krčenja ter odtegovanja so prisilila uboge trpine v gladovno stavko, ki je zasledovala cilj: Ze naznanjena znižanja denarnih prejemkov in datjavev ukiniti.

V večini jam Trboveljske družbe delajo rudarji po 8 ur in v treh šiftilih. Ko je nastopil v torek dne 3. jul. drugi šifht podzemeljsko delo, je izjavil prvi, da ne bo zapustil jam in je ostal na svojem mestu. Rudarji so resno povdarili, da ne bodo ne jedli, ne pili in bodo ostali v jamah, dokler jim ne do-

voli družba prejšnjih prejemkov in jim ne omogoči življenjskih pogojev.

Delavstvo je še naglasilo, da noče jamskega dela onemogočiti in bo oskrbovalo potrebno varnostno službo, da ne bo trpela družba nobene škode.

Vest o gladovni stavki v Trbovljah se je razširila z bliskavico ter raztegnila na Zagorje, Hrastnik, Rajhenburg, Hudo jamo in Kočevje.

V jamah je ostal tudi drugi in tretji šiht in so bili dne 4. julija že vsi rudarji pod zemljo.

Revežem v jamah so se pridružili glede gladovne stavke oni pri družbi zaposleni delavci, ki delajo nad zemljo, uradniki ter poduradniki, katere je prikrašani zaslužek bolj zadel nego delavske mase.

Po jamah ter v vseh podjetjih družbe sta vladala popolen red ter mir. Potrebna varnostna, reševalna ter gasilna služba so se vršile v vseh revirjih z vso natančnostjo in je bilo v tem oziru poskrbljeno za 4000 pod zemljo stavkajočih rudarjev.

Trgovci in obrtniki po krajih Trboveljske družbe, ki so navezani na de-

lavstvo, so se postavili na stran stavkajočih ter so zaprli trgovine in svoje delavnice. Dne 5. julija so vzdržali v gladovni stavki rudarji prvega šihta, ki so pričeli s stavko dne 3. julija, 60 ur, oni drugega šihta 52 ur in tretjega šihta 44 ur. Samo par rudarjev se je v jami vsled oslabelosti onesvestilo in so jih morali spraviti na sveži zrak.

Uspeh stavke.

Dne 5. julija so se vršila večurna pogajanja v palači Trboveljske družbe v Ljubljani med zastopniki delavstva in vodstva družbe. Pogajanja je zaključil generalni ravnatelj z izjavo, da družba po nalogu kraljevske vlade preklicuje izdane ukrepe in da ostanejo za sedaj pravice in prejemki rudarjev neokrnjeni. Prilagodnje dni se bo vršila v Ljubljani ponovna razprava, na kateri bo stavila družba delavstvu nov kompromisni predlog. Pri tej razpravi bo navzoč tudi minister za šume in rude g. Ulmanski.

Z omenjeno izjavo družbe je bila stavka končana in rudarji so se začeli vračati iz jam.

Za lavantinskega stolnega kanonika je imenovan ptujski prošt g. dr. Ivan Žagar.

Sošolec in iskren prijatelj našega prevzvišenega g. škofa umrl. Pri izstopu iz brzovlaka v Splitu je nenadoma preminul dne 4. julija g. profesor Fran Watzl. Rajni se je rodil leta 1876 v Ljubljani, kjer je končal gimnazijske ter bogoslovne nauke in je prejel mašniško posvečenje leta 1898. Kaplanoval je po Dolenjskem, bil je kapiteljski vikar v Novem mestu in leta 1907 je prišel za profesorja verouka na gimnazijo v Kočevje. Profesor je še bil v Ljubljani in nazadnje v Kranju. Blagi g. profesor je bil sošolec in iskren prijatelj našega škofa dr. Tomažiča, katerega je obiskal vsako leto in se je pomudil pri njem nekaj dni. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin med Slovenci!

Nesreče.

Huda nesreča motociklista. Kamnosek Herman Rozman iz Pobrežja pri Mariboru se je dne 5. julija predpoldne na motornem kolesu s prikolico z doma peljal v Slov. Bistrico. Po Pobreški cesti je vozil mestni traktor in kolobaril oblake prahu. Pred gostilno Pukl je hotel Rozman prehiteti traktor, ni prav videl radi prahu in je zadel s svojim vozilom od zadej v traktor. Sunek je pognal motociklista s sedeža, priletel je na traktorjev priklopni voz in obležal z zevajočo rano na čelu na cesti. Rešilni oddelek je prepeljal težko poškodovanega v bolnico.

Smrtna nesreča strojevodje. Koncem minulega tedna se je vršil v Mariboru kongres strojevodij, katerega se je udeležilo 100 delegatov. Del udeležencev kongresa se je odpeljal 7. julija na Falo na ogled elektrarne. 47letni strojevodja Jožef Mečlovšek se je podal na lastno odgovornost k turbinam. Ko je stopil na najnižjo stopnico, mu je spodrsnilo, padel je v vodo in izginil.

Slovenci, poznate sv. Cirila in Metoda?

Po imenu že, toda po delovanju gotovo ne dovolj! Zato vsem priporočamo, da si nabavijo knjigo »Sv. Ciril in Metod«, ki obsega 180 strani velikega formata in ima 42 slik, stane pa le 12 Din. Šole potrebujejo to knjigo, društva naj jo imajo na razpolago, cerkvene organizacije naj jo oddajajo od hiše do hiše! Gospodje duhovniki, moderna pridiga je — tisk, javno vas tu prosimo, da sodelujete! — Vsak narodnjak, če je res narodnjak, naj kupi to knjigo! — Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Smrtnoponesrečeni je bil iz Ljubljane, je samec in je bil uslužben v ljubljanski kurilnici.

Trem posestnikom so pogorela gospodarska poslopja. V noči je izbruhnil požar v Stražgojncih na Dravskem polju v gospodarskem poslopiju posestnice Terezije Klasinc, ki je v bolnišnici. Požar se je razširil tudi na sosedna gospodarska poslopja posestnikov Janeza Beraniča in Jožefa Baumana. Iz več vasi na pomoč prihiteli gasilci so otehi hiše, gospodarska poslopja so pa pogorela do tal z vsemi letošnjimi pridelki. Živino so rešili v zadnjem trenutku. Vsi trije posestniki so že bili v zadnjih letih pogorelci. Škodo cenijo nad 200.000 Din, zavarovalnina je majhna. Tudi v tem slučaju gre očitno za požig.

Gad je pičil pri delu v vinogradu 31-letnega Avguština Skoberneta, posestnika v Krajncici pri Št. Jurju ob južni žel. Pičenemu so nudili pomoč v celjski bolnici.

Požar v tvornici. Dne 3. julija je nastal v Mislinju iz neznanega vzroka požar v stranskem poslopiju Pergerjeve tvornice za lepenko, kjer so bili kotli in skladišče materiala za izdelavo lepenke. Gasilci so ogenj omejili, da se ni razširil na tvornico, ki je na drugi strani Mislinje. Znatna materialna škoda je krita z zavarovalnino.

Tramvajska smrtna nesreča. V Ljubljani na Kongresnem trgu je povozil smrtno tramvaj neznanu žensko.

Posestnik in mesar pogorel. Dne 4. julija je začelo iz neznanega vzroka goriti na skednju posestnika in mesarja Franca Ambroža v Lahovičah pri Komendi na Gorenjskem. Zgorelo je gospodarsko poslopje s skednjem, listnjakom, drvarnico in podom. Ogenj je uničil mnogo sena, slame ter gospodarskega orodja. Obžalovanja vredni pogorelec je lani znižal zavarovalnino za polovico prejšnje svote. Na pomoč pribrzeli gasilci so obvarovali hlev in stanovanjsko hišo.

Posestnica pogorela. V noči se je pojavil ogenj na kmečki domačiji vdove Ivane Urh na Javorju nad Kamnikom. Pogorelo je 26 m dolgo gospodarsko poslopje, v katerem je bil skedenj, listnjak in hlev. Poslopje je bilo krivo s slamo in v njem shranjeno letošnje seno. Na gašenje ni bilo niti misliti, ker visoko v hribih itak ni dovolj vode. Dve kravi so morali doklati, ena je

Osebnostne vesti.

Letošnji novomašniki, datumi premicij in pridigarji. Imena letošnjih novomašnikov, ki so bili posvečeni v mariborski stolnici v nedeljo 8. julija, smo že objavili. Svoje prejšnje poročilo izpopolnujemo z objavo imen pridigarjev in datumov novih maš. Omenjeno nedeljo je prejele sv. mašniško posvečenje 12 bogoslovcev, en kapucin in en trapist. Iz četrtega letnika bodo premicirali: Ivan Bombek, 5. avgusta, pridigar dr. Janez Janžekovič, prof. bogoslovja; Franc Jager, 22. julija, pridigar Franc Urleb, župnik na Dobrni; Franc Murko, 29. julija, pridigar Vinko Poljanec, župnik v Škocjanu na Koroškem; Franc Petančič, 15. julija, pridigar kanonik in stolni župnik msgr. Mihael Umek v Mariboru; Viktor Ramšak, 15. julija, pridigar stolni kanonik Franc Časl v Mariboru. — Iz petega letnika: Jožef Berden, 29. julija, pridigar Andrej Berden, župnik v Martjancih; Franc Kač, 22. julija, pridigar novoimenovani mariborski stolni kanonik in dosedanji inf. prošt. dr. Ivan Žagar v Ptuj; Ivan Koren, 22. julija, pridigar Franc Kolenc, tajnik KA v Mariboru; Franc Merkač, 15. julija, pridigar Zdravko Kordež, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor.; Jože Mlakar, 15. julija, pridigar Jožef Žolnir, župnik v Stranica; Karl Pepelnjak, 15. julija, pridigar Anton Rataj, kaplan v Gor. Lendavi; Alojzij Šoštarec, 15. julija, pridigar prof. Matej Püvar iz Kösega na Madjarskem. — Novomašnika redovnika: p. Gabrijel Škof, kapucin, bo pel novo mašo pri Št. Petru pri Mariboru v nedeljo 15. julija, pridigar mil. g. stolni prošt dr. Maks Vraber. Novomašnik-trapist se piše p. Bonaventura Topiček.